

Antalet arbetsskador halverades med arbetsmiljösatsning

- Arbetsplats:** Kronfågel AB, Skara
- Kontaktperson:** Karl-Gustav Bynke, Kronfågel AB, tel 0511 - 162 20
- Arbetslivsfondens handläggare:** Ingela Backman-Höglander, Skaraborgs län
- Skribent:** Lars-Uno Olausson
- Sammanfattning:** Stora arbetsmiljöbrister krävde stora investeringar. Företaget och Arbetslivsfonden satsade sammanlagt nästan 10 miljoner på bl.a. ombyggnad, nya maskiner och tekniska hjälpmedel och arbetsrotation. Detta har lett till att antalet arbetsskador halverats och sjukfrånvaron minskat.

Bakgrund

Vid Kronfågel AB i Skara slaktas och förädlas kyckling, höns och kalkoner. Företaget är helägt av Kroninvest, ägt av Sveriges Slakteriförbund vilket i sin tur tillhör lantbrukskooperationen.

Kronfågel har alltså under 1980-talet haft stora arbetsmiljöproblem. Det har resulterat i omfattande kort- och långtidsfrånvaro, arbetsskador samt hög personalomsättning. Enformigt arbete i fuktiga och nedkylda lokaler har också orsakat förslitnings- och belastningsskador.

Arbetsstadestatistiken från ISA 1990 visar att arbetssjukdomarna uteslutande är belastningsskador medan flertalet arbetsolyckor är sårskador.

-Det finns två huvudförklaringar till detta, säger Börje Persson, personalchef. De anställda har generellt sett haft alltför enformiga arbetsuppgifter och i vissa fall för dåliga tekniska hjälpmedel.

Mål

Målet var att minska arbetsskadorna, sänka sjukfrånvaron och göra arbetet mer tillfredsställande.

Genomförande

På den tekniska sidan har Kronfågels arbetsmiljöprojekt lämnat påtagligt synbara spår.

I avlastningen har automatisk nedstapling av transportlådor och genomfart för lastbilar avlastat personalen.

På urtagningsavdelningen har en större maskinell urtagare och en ny tarmutdragare minskat den fysiska belastningen vid urtagningen. På samma avdelning har gjorts ytterligare investeringar i en så kallad vent-cutter, en urtagningsmaskin. Uppskärare och halsknäckare har byggts om.

På packavdelningen har dels byggts om, dels köpts in packbord, våg, förvaringskorgar, transportbanor, lyftbord, kartonglyftare, lyftmyggor och nedstaplare.

På styckavdelningen har installerats arbetsplatsformar för individuell anpassning

av arbetsplatsen och köpts in en skänkvagnslyft.

På kok- och grillavdelningen har köpts in en tumlare för kryddning av kycklingar, en skänkvagnslyft och en robot för grillplåtslyft. Dessutom har taket bullerdämpats.

Till städavdelningen har köpts in en anläggning som minimerar riskerna med hantering av kemikalier.

Den andra huvuddelen av Kronfågels tidigare arbetsmiljöproblem hörde samman med arbetsorganisationen.

De anställda utförde samma, ofta tunga, arbetsmoment, i högt tempo dag ut och dag in.

Belastningsskador var den yttersta konsekvensen och dålig arbetstillfredsställelse ett symptom som dök upp långt tidigare, vilket taget för sig självt gav hög personalomsättning.

Kronfågel valde att satsa på dels en ny arbetsorganisation, dels ett nytt lönesystem.

- Grunden är det nya resultatlönesystemet, berättar Börje Persson. Kortfattat kan sägas att systemet dels belönar den anställdes flexibilitet, produktivitet och kvalitet, dels speglar företagets totala ekonomiska resultat. Den anställdes antal år vid företaget vägs också in.

- Arbetsorganisationen förändras mot att arbetsgrupper inom företaget så

småningom skall ges eget ansvar för produktionsplanering, personalfrågor, underhåll och kvalitetskontroll.

Resultat /Värdering

Projektet startade hösten 1991 och beräknas vara avslutat sommaren 1993. Och hittills har de olika arbetsmiljöförbättringarna givit mycket positiva resultat.

Antalet nya arbetsskador per år har halverats och den korta sjukfrånvaron minskat avsevärt.

Också den långa sjukfrånvaron har minskat.

Vid sidan av de stora förändringarna i arbetsmiljö har Kronfågel också jobbat med rehabilitering och utbildning.

Personalen ges nu tillfälle till förebyggande träning i en nyinredd motionshall. Man har fått utbildning i förebyggande träning, rehabmetodik, ergonomi, data och språk. Personalen har också på skolbänken förberetts för arbetsrotation.

Kronfågel har 221 kollektivanställda och 20 tjänstemän. Ungefär hälften berörs direkt av arbetsmiljöförbättringarna.

	Före	Minskning	Mål	Verkligt
Antal arbetsskador	31		15	15
Sjukfrånvarodagar totalt				
Sjukfrånvaro/ anställd	28		16,7	
Därav				
Korttidsfrånvaro	19,7		11,4	
Långtidsfrånvaro	8,3		5,3	
Antal ersättningsrekr. p.g.a. frånvaro				
Påbörjade rehabiliteringar				
Rehabiliterade				
Kapacitet/ resursutnyttjande				
Ökad produktivitet				
Omsättning Mkr				

Dnr 117/91
ISSN 1104-6449